

מר אמיר אלשטיין

יו"ד הוועד המנהל

מר יוחנן פלסנר

נשיא

מר ברנרד מרכוס

יו"ד בינלאומי

פרופ' גרהרד קספר

יו"ד המועצה הבינלאומית

ד"ר ג'ורג' שולץ

יו"ד של כבוד

חברי הוועד המנהל

אלוף (מיל') אורנה ברביבאי
מר חן ליכטנשטיין
גב' מול מועלם
מר טלי מרידור
מר אבינועם נאור
עו"ד אבי פישר
מר אביעד פרידמן
ד"ר מיכל צור
מר יוסי קוצ'יק
מר עימאד תלחמי

המועצה הבינלאומית

השופטת רוזלי סילברמן אבליה, קנדה
מר אליזבט אברמס, ארה"ב
ד"ר מרטין אינדיק, ארה"ב
גב' אן אפלכאוס, ארה"ב
פרופ' ורנון בוגדנוב, בריטניה
השופטת דורית בניש, ישראל
השופט סטיבן ברייד, ארה"ב
ד"ר אימי גוטמן, ארה"ב
ד"ר ג'וזף ג'וזפה, גרמניה
השופטת דליה דורנר, ישראל
פרופ' רונוולד דניאלס, ארה"ב
השגריר צ'ארלס היל, ארה"ב
פרופ' משה הלברטל, ישראל
פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב
פרופ' רוברט מנוקין, ארה"ב
פרופ' כריסטוף מרקשיס, גרמניה
השופט אברהם סופר, ארה"ב
מר ברט סטפנס, ארה"ב
פרופ' ארווין קוטלר, קנדה
פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב
פרופ' גבריאלה שלו, ישראל
השופט מאיר שמגר, ישראל

סגני נשיא

ד"ר ישי ג'סיס, פרס, אסטרטגיה
פרופ' ידידיה צ' שטרן, מחקר
פרופ' יובל שני, מחקר

עמיתים בכירים

אלוף (מיל') עמית אילון
פרופ' חנוך דגן
פרופ' תמר הרמן
פרופ' מוסטפא כבהא
פרופ' עמית כהן
פרופ' יותם מרגלית
פרופ' יובל פלדמן
פרופ' מרדכי קרמניצר
פרופ' גדעון רהט
ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר
פרופ' איתן שיינסקי

מייסד ונשיא לשעבר

ד"ר אריק כרמון

הנדון: הרחבת הייצוג ההולם של בני האוכלוסייה החרדית

היום, 1.7.2018, אמורה לעלות לדיון בוועדת השרים לחקיקה הצעת חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני האוכלוסייה החרדית ברשויות ובתאגידים ציבוריים (תיקוני חקיקה), התשע"ח-2018. הצעה זו מבקשת לעגן בחקיקה את חובת הייצוג של האוכלוסייה החרדית בקרב העובדים בחברות הממשלתיות וברשויות המקומיות. יודגש כי אנו תומכים בנקיטת מהלכים מרחיקי לכת לטובת הבטחת הייצוג ההולם של האוכלוסייה החרדית, בין היתר גם באמצעות תיקוני חקיקה אך מבקשים כי התיקון המוצע יורחב כך שיוחל גם לגבי האוכלוסייה הערבית. זאת מהסיבות שיפורטו להלן:

היסטוריה של הזדה מהליכי החקיקה הקודמים בנדון

האוכלוסייה הערבית סובלת מתת ייצוג בקרב עובדי הרשויות המקומיות והתברות הממשלתיות שם שיעורם, על פי הנתונים המעודכנים, עומד על פחות מ 3% (לרבות העדה הדרוזית). הסיבה לכך נעוצה, בין היתר, בהדרתם מתיקוני החקיקה שנעשו בנדון. והרי סיפור המעשה, בקליפת אגוז. בשנת 2008, לקראת דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת בהצעת החוק לייצוג הולם בקרב עובדי העירייה פרסם מרכז המחקר והמידע של הכנסת דו"ח שהדגים, בין היתר כיצד ברוב הערים המעורבות בישראל, ייצוגם של הערבים בקרב עובדי העירייה לוקה בחסר.

חרף תת הייצוג החמור שהשתקף מהדו"ח, הצעת החוק לא עברה בסופו של יום. עברו כמה שנים, הצעת החוק לייצוג הולם בקרב עובדי העירייה פשטה ולבשה צורה חדשה וכללה גם ייצוג בקרב עובדי הרשויות המקומיות וגם בקרב עובדי החברות הממשלתיות. אלא מאי? האוכלוסייה הערבית כבר לא נכללה בהצעות החוק. וכך, בשנת 2011 עברה הצעה להרחבת הייצוג ההולם של בני העדה האתיופית בשירות הציבורי (תיקוני חקיקה), תשע"א-2011 ושנה לאחר מכן עברה הצעת חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני העדה הדרוזית בשירות הציבורי (תיקוני חקיקה), תשע"ב-2012.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

הוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו

לאור הדרתם השיטתית מהליכי החקיקה בנדון כפי שפורט לעיל, הותרת האוכלוסייה הערבית מחוץ לתיקון זה איננה רק טעם לפגם אלא אפליה המנוגדת לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. ודוק. הזכות לשוויון, הנגזרת מהזכות לכבוד בחוק היסוד מחייבת את הממשלה והכנסת להגן על השוויון בין אזרחי המדינה וגם לקדמו. מהלך זה של קידום ייצוג לחרדים, אחרי שנעשו מהלכים דומים לקידום ייצוג של אתיופים ודרוזים, מבלי שבמקביל מקודם ייצוג של ערבים נוגד חובה זו. קשה שלא להתרשם שהצטברות הצעדים האלה, תוך אי נקיטת מהלך דומה ביחס למיעוט הגדול ביותר במדינה, היא מדיניות של הדרה. דומה כי אפליה שכזו הינה תכלית בלתי ראויה הסותרת את ערכי המדינה כמדינה יהודית ודמוקרטית.

סיכום

הייצוג ההולם והמשאבים שעל המדינה להקצות בכדי לקיימו אינם מטבע עובר לסוחר, כלי למימוש הסכמיים קואליציוניים. זהו עיקרון חשוב, אשר יש להחילו באופן שוויוני. לפיכך, על הצעת החוק לכלול בגדרה חובת ייצוג הולם גם לאוכלוסייה הערבית, לצד זו החרדית.

בכבוד רב ובברכה,

פרופ' יובל שני

פרופ' מרדכי קרמניצר

עו"ד עודד רון

נסרין חדאד חאגי - יחיא

המכון הישראלי
לדמוקרטיה